

Staż podyplomowy pielęgniarek

2007-12-14

Magdalena Sender

Fragment komentarza zamieszczonego w całości w publikacji **Serwis Prawo i Zdrowie**

Pełne prawo wykonywania zawodu pielęgniarka otrzymuje po spełnieniu warunków określonych w art. 11 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 57, poz. 602 z późn. zm.; dalej jako: u.z.p.p.). Jednym z koniecznych warunków jest odbycie stażu podyplomowego. Po ukończeniu szkoły pielęgniarskiej, pielęgniarka uzyskuje bowiem ograniczone

prawo wykonywania zawodu. Jest ono przyznawane właśnie po to, by pielęgniarka mogła odbyć staż podyplomowy. Stanowi o tym wyraźnie art. 11 ust. 3 u.z.p.p. oraz § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie stażu podyplomowego pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 69, poz. 815 z późn. zm.; dalej jako: rozporządzenie).

Celem stażu podyplomowego jest pogłębienie wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie umiejętności praktycznych pielęgniarki w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych (w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych oraz promocji zdrowia, w warunkach stacjonarnej, ambulatoryjnej i domowej opieki zdrowotnej).

Ograniczone prawo wykonywania zawodu przyznaje – na wniosek osoby zainteresowanej – okręgowa rada tej izby pielęgniarek, na obszarze której pielęgniarka zamierza odbywać staż podyplomowy. W przedmiotowej sprawie właściwa okręgowa rada pielęgniarek podejmuje stosowną uchwałę.

Warunki, które musi spełnić pielęgniarka, by otrzymać ograniczone prawo wykonywania zawodu, są następujące: posiadanie obywatelstwa polskiego, posiadanie dyplomu ukończenia szkoły pielęgniarskiej, posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych, posiadanie stanu zdrowia pozwalającego na wykonywanie zawodu.

Na staż podyplomowy pielęgniarka, która posiada ograniczone prawo wykonywania zawodu i wpisana została na listę członków okręgowej izby, jest kierowana przez właściwą okręgową radę pielęgniarek i położnych. Skierowanie następuje w drodze uchwały tego organu i wymaga porozumienia z marszałkiem województwa.

Podmioty realizujące zadania z zakresu stażu podyplomowego

A. Okręgowa izba pielęgniarek:

- podejmuje uchwałę o skierowaniu pielęgniarki na staż,
- opiniuje listę zakładów opieki zdrowotnej, uprawnionych do prowadzenia staży podyplomowych.

B. Marszałek województwa – jest odpowiedzialny za organizację i zapewnienie odbywania stażu podyplomowego dla osób mających stałe miejsce zamieszkania na obszarze województwa, absolwentów szkół pielęgniarskich. W tym celu marszałek województwa:

- ustala listę zakładów opieki zdrowotnej uprawnionych do prowadzenia staży podyplomowych,
- określa corocznie liczbę miejsc dla stażystów w poszczególnych zakładach opieki zdrowotnej oraz ustala ogólną liczbę pielęgniarek, które mogą w następnym roku kalendarzowym odbywać staż na obszarze danego województwa. Przy ustalaniu liczby miejsc dla stażystów marszałek bierze pod uwagę zasady i tryb odbywania stażu, a także

przewidywaną liczbę absolwentów szkół pielęgniarских, mających stałe miejsce zamieszkania na obszarze województwa,

- przekazuje zakładom opieki zdrowotnej środki finansowe zapewniające odbywanie stażu podyplomowego – środki te obejmują wynagrodzenia stażystów oraz składki na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy oraz odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (o ile podmiot tworzy ten fundusz), a także ryczałt na pokrycie kosztów związanych z prowadzeniem stażu przez zakład organizujący staż. Środki finansowe niewykorzystane przez zakład organizujący staż powinny zostać zwrócone marszałkowi województwa.

C. Minister właściwy do spraw zdrowia oraz Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych – gromadzą informacje na temat możliwości odbywania na terenie całego kraju w kolejnych latach kalendarzowych staży podyplomowych. Informacji o liczbie miejsc dla stażystów w poszczególnych zakładach organizujących staż oraz ogólnej liczbie pielęgniarek, które w następnym roku kalendarzowym odbywać mogą staż na obszarze danego województwa, dostarczają marszałkowie województw.

D. Zakłady opieki zdrowotnej, w których pielęgniarki odbywają staż podyplomowy – listę zakładów uprawnionych ustala marszałek województwa, po zasięgnięciu opinii właściwej okręgowej rady pielęgniarek. Warunki, które musi spełniać zakład, by mógł zostać wpisany na tę listę, są następujące:

- udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie umożliwiającym zrealizowanie przez pielęgniarkę co najmniej jednego programu stażu częściowego,
- zatrudnianie pielęgniarek, posiadających obok doświadczenia zawodowego dodatkowe kwalifikacje, w tym tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa właściwej ze względu na rodzaj stażu częściowego, określonego ramowym programem, lub kursy kwalifikacyjne, w szczególności przy wykonywaniu funkcji związanych z realizacją stażu,
- posiadanie zaplecza diagnostyczno-terapeutycznego zapewniającego realizację treści merytorycznych ramowego programu stażu podyplomowego.

Natomiast zakłady opieki zdrowotnej, z którymi stażyści zawierają umowy o pracę (umowy o odbycie stażu podyplomowego), zobowiązane są spełniać – oprócz wymienionych powyżej warunków – jeszcze następujące:

- udzielać świadczeń zdrowotnych umożliwiających zrealizowanie co najmniej programu dwóch staży częściowych oraz
- zawrzeć umowy z innymi zakładami opieki zdrowotnej, w celu umożliwienia zrealizowania przez pielęgniarkę, w ramach oddelegowania, tej części ramowego programu stażu, której realizacji nie może zapewnić w zakresie udzielanych przez siebie świadczeń zdrowotnych. Warunkiem w tym przypadku jest, aby zakład opieki zdrowotnej, w którym będą odbywane staże częściowe, znajdował się w odległości nie większej niż 50 kilometrów od zakładu, z którym zawarta została umowa o pracę lub szkolenie.

Czas trwania stażu podyplomowego

Zgodnie z przepisami rozporządzenia, zostały wyznaczone dwa terminy rozpoczęcia stażu podyplomowego pielęgniarek: 1 marca oraz 1 sierpnia każdego roku.

W świetle przepisu art. 9 ust. 1 u.z.p.p. staż podyplomowy pielęgniarki trwa 12 miesięcy. W tym czasie pielęgniarka odbywa staże częściowe, zgodnie z programem stażu, który został szczegółowo określony w załączniku do rozporządzenia. Staże objęte tym programem są obowiązkowe dla każdej pielęgniarki. Istnieje również możliwość odbywania fakultatywnych zajęć stażowych, które są organizowane najwcześniej po upływie 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia stażu. Czas trwania zajęć fakultatywnych wynosi 4 tygodnie. Należy dodać, że pielęgniarka ma prawo wykorzystać część czasu przeznaczoną na staże fakultatywne na urlop wypoczynkowy.

Warto pamiętać o tym, że do okresu trwania stażu zalicza się również okres odbywania zajęć praktycznych:

- 1) w 3-letnich szkołach pielęgniarских i szkołach położnych,
- 2) w 3-letnich studiach licencjackich na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo,
- 3) na dziennych studiach magisterskich na kierunku pielęgniarstwo.

Jednakże okresy te zostają uwzględnione w wymiarze nie wyższym niż 6 miesięcy.

W celu zaliczenia okresu zajęć praktycznych odbytych w szkole pielęgniarskiej do stażu podyplomowego, należy złożyć w tej kwestii wniosek do koordynatora stażu, który zaliczy wskazany okres po dokonaniu porównania programu kształcenia zawodowego z programem stażu.